

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Utdanning

KLAGE PÅ KARAKTERER

**Orientering om retten til å klage på
karakterer**

Til elever og foresatte

Denne rettleiinga er skrevet for deg som er elev eller eksamenskandidat og for foreldre/foresatte. Hvis det er noe som er uklart, ber vi deg ta kontakt med lærer eller skolen.

Alle reglene for klagebehandling finnes i *Forskrift til Opplæringslova* kapittel 5: 'Klage på vurdering'. Du finner dette på www.lovdata.no

Hva kan du klage på?

Du kan klage på alle karakterer som føres på vitnemålet, det vil si

- standpunktkarakter
- *ikke vurdert* standpunkt
- nedsatt standpunktkarakter i orden eller atferd
- karakter på skriftlig eksamen
- muntlig, muntlig-praktisk eller praktisk eksamen: her kan du bare klage på formelle feil, men ikke på karakteren

Du har rett til å be om en begrunnelse på standpunkt, *ikke vurdert* og karakter i orden eller atferd før du klager.

Du har ikke rett på begrunnelse for skriftlig eksamen, men du kan be skolen om å få en kopi av besvarelsen som du kan se på, før du klager. Det anbefales sterkt å rådføre seg med en faglærer klage på en skriftlig eksamenskarakter.

Hvem kan klage?

Du som er elev, privatist eller praksiskandidat eller den du gir skriftlig fullmakt, har klagerett. Foreldre/foresatte til umyndig elev har sjølstendig klagerett. Det betyr at de har rett til å klage sjøl om du ikke er enig i det.

Hvordan klager du?

Klagen må være skriftlig, den må være datert og undertegna. Det må stå klart i klagen hva du klager på. Alle klager leveres ved skolen du er elev eller der du har tatt eksamen. Skolen sender klagen videre til rette vedkommende.

Dersom du klager på karakter til skriftlig eksamen, skal du ikke skrive noen begrunnelse.

Klager på standpunktkarakter, *ikke vurdert*, orden eller atferd må inneholde en begrunnelse om hvorfor du mener karakteren/avgjørelsen er gal.

Klage på muntlig, muntlig-praktisk eller praktisk eksamen må begrunnes i at det er gjort formelle feil under eksamen eller i eksamensoppgavene.

Når er klagefristen?

Klagefristen er 10 dager, og den regnes fra den dagen du eller dine foreldre/foresatte ble gjort kjent med karakteren (eller burde ha gjort dere kjent med den). Hvis du ber om begrunnelse, blir klagefristen avbrutt og begynner å løpe igjen når du får begrunnelsen.

Hvem behandler klagesaken?

Klagen behandles av ulike klageorgan alt etter hvilken type karakter eller avgjørelse det klages på:

1. Klage på sentralt gitt eksamen med sentral sensur behandles av klagenemnder utnevnt av Fylkesmannen i et fylke som har ansvar for sensuren. Skolen er ansvarlig for å sende klagen til rett Fylkesmann.
2. Klage på standpunktkarakterer inkludert orden og atferd, muntlig og andre ikke-skriftlige eksamener (muntlig-praktisk og praktisk) behandles av Utdanningsavdelinga i Nordland fylke (bemyndiga av Fylkestinget).
3. Klage på lokalt gitt eksamen og sentralt gitt eksamen med lokal sensur behandles av klagenemnd i de ulike fag, oppnevnt av Utdanningsavdelinga i Nordland fylke. Klagenemnda består av to faglærere. De skal ikke ha sensurert besvarelsen din tidligere eller være lærere på din egen skole.

Hvor lang tid tar det?

Etter våreksamen holdes det en hurtig klagesensur for sentralt gitt skriftlig eksamen. Da må du klage raskt, og resultatet kommer ca 10 juli (spør på skolen om frist for å rekke dette). Klager som ikke rekker denne hurtigbehandlenga, kommer tilbake i slutten av september.

Klager på andre typer skriftlige eksamener blir etter våreksamen liggende til etter sommerferien fordi det er faglærere som skal behandle dem. Derfor kommer ikke resultatet før i slutten av september.

Klager på eksamenskarakterer fra høsteksamen vil være klar i begynnelsen av mars.

Klager på standpunkt, orden, atferd og muntlige eksamener behandles fortløpende av Utdanningsavdelinga i Nordland fylke så snart skolen har sendt inn klagen.

Du får resultatet av klagebehandlenga på skolen der du leverte klagen, ikke ved henvendelse til klageinstansene.

Hva kan resultatet av klagen bli?

For en skriftlig eksamen skal klagenemnda vurdere om karakteren som ble gitt er rimelig eller urimelig. Du bør være oppmerksom på at når klagenemnda gjør om en karakter, så blir den som regel satt opp, men i noen tilfeller blir den satt ned! Det kan derfor være lurt å rådføre seg med en faglærer før man klager for å være sikker på at man ikke går ned.

Når det gjelder standpunkt, *ikke vurdert* standpunkt eller karakter i orden og atferd, kan klageorganet bare ta stilling til om reglene for karaktersetting er fulgt. Dette kan være om du har fått underveisvurdering og hjelp til å nå måla dine, om du har fått varsel om *ikke vurdert* eller nedsatt orden eller atferd og så videre. Dersom klageorganet gir deg medhold i klagen, blir saken sendt tilbake til skolen (du får kopi av brevet). Rektor og faglærer må da foreta en ny, grundig vurdering av karakteren, og rektor setter så den endelige karakteren. Avgjørelsen skal begrunnes. Du har ikke klageadgang på denne endelige karakteren. Du må altså være klar over at medhold i klagen ikke nødvendigvis fører til at du får en bedre karakter.

Dersom klageorganet finner at det har skjedd formelle feil på muntlig, muntlig-praktisk eller praktisk eksamen og man antar at disse feila kan ha hatt betydning for karakteren, annulleres eksamen. Du kan da ta eksamen på nytt, og i så fall skal det utnevnes en ny sensor. Gjelder det et trekkfag, skal det trekkes på nytt og det er ikke sikkert at du kommer opp i det samme faget som første gang. Du får melding om ny eksamen med samme frist som ved ordinær eksamen (48 timer).